

Advokat: Grib ind over for dommerne

Advokatrådet bør gå foran i kritikken, mener erhvervsadvokat.

DE HØJESTES RET

Af NILS MULVAD

■ Advokatmyndighederne bør gå foran i kritikken af Højesteret og være med til at få dommerne til at lave mere på arbejdet og ikke i fritidsjobbene, mener en af landets førende er-

hvervsadvokater, Jesper Berning. Det er en uorden at sætte de fire yngste dommere til i praksis at lave det hele, så de andre kan passe bijob, understreger han.

»De fire førstvoterende dommere laver stort set det hele i Højesteret. Når man er kommet over den periode på et par år, er der rigelig tid til bijob. Ingen andre steder i den del af den civiliserede verden, jeg kender til, foregår det sådan. Det er højst kritisabelt og kan rejse berettiget tvivl om dommernes uvildighed,« siger Jesper Berning.

Højesteretsdommerne tjente i 1997 i gennemsnit omkring det samme i hovedstillingen som ved bijob, nemlig lidt under 800.000 kroner. Dommerne kan samtidig nøjes med at komme i Højesteret hver anden dag. Og på de

dage kan de normalt gå klokken 14 bl.a. for at kunne passe bijob.

»I ingen andre job kan man regne med fast at gå klokken 14 for at passe bijob. Andre steder må folk tilrettelægge det, så et bijob ikke skader det almindelige arbejde,« siger en kilde, som ikke ønsker at lægge sig ud med de 19 dommere i landets fineste domstol.

Kritik på tomandshånd

Jesper Berning peger på, at advokater og dommere er skarpe i deres kritik af Højesteret, når det sker på tomandshånd, men at der er meget få, der tør stå frem med synspunkterne. Især Advokatrådet opfordrer han til at gå foran i kritikken nu. Han har selv fremført synspunkterne i flere år, og tidligere blev det opfattet som en

»De fire førstvoterende dommere laver stort set det hele i Højesteret. Når man er kommet over den periode på et par år, er der rigelig tid til bijob. Ingen andre steder i den del af den civiliserede verden, jeg kender til, foregår det sådan.«

*Jesper Berning,
erhvervsadvokat*

af forklaringerne på, at han tabte et par ellers oplagte vindersager i Højesteret.

»Men sådan er det ikke længere. Nu er kritikken blevet for tydelig, og jeg har ikke længere problemer med mine sager. Tværtimod, føler jeg, at det nu i højere grad respekteres, og at man derfor godt kan rejse kritik,« fortæller han.

Ifølge Jesper Berning kan det være en løsning at fordoble dommernes løn og samtidig forbyde bijobberi, hvis man betragter jobbet som en karriestilling og sammenligner den lønmæssigt med, hvad dygtige advokater kan oppebære.

Retrætestilling

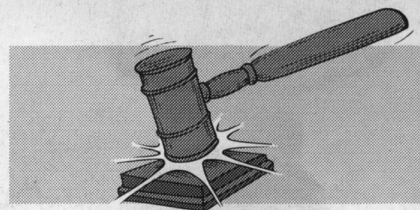
»Men man kan også opfatte det som en retrætestilling for 60-årige advo-

kater, der har tjent det, de skal. Så ville retten få de eksperter i erhvervsforhold, som man ikke har. I dag drejer de fleste af højesteretsdommernes erhvervs erfaringer sig om, at de får deres egne indtægter sat ind på en lønkonto i en bank,« siger han.

Drivhusplanter, kalder han derfor højesteretsdommerne, fordi de ikke har været ude i virkeligheden endnu.

Formanden for Advokatrådet, Jon Stokholm, understreger, at advokaterne godt kan arbejde efter 14 i Højesteret, men ellers støtter han højesteretsdommerne. De skal have plads til at lave noget andet, fordi arbejdet i retten er så kedeligt og koncentreret, mener han.

En sag om penge

En lærer fra Varde fik ikke sin sag for Højesteret. Han har siden spekuleret på, om dommerne ved landets fornemste domstol tjener flere herrer.

HØJESTERET

Af NILS MULVAD

■ Regnen silede stille ned denne triste fredag et par uger før jul.

De tre højesteretsdommere, Hugo Wendler Pedersen, Poul Sørensen og Per Sørensen, havde stadig nogle retsmøder og skriftlige sager tilbage, før de kunne holde ferie.

Denne dag afgjorde de en beskedne sag med kendelsen:

"Thi kendes for ret: Anken afvises."

De seks ord afsluttede en otte år gammel sag for den 53-årige Søren Vælds fra Varde.

Tvivlen gnaver hos ham. Var det en regulær afgørelse, der blev truffet 12. december 1997? Eller havde dommerne arbejdet for modparten?

Læreren med fagene dansk, matematik, historie og sløjd på skemaet blev i sin tid som 30.000 andre danskere fristet af Per Henriksens løfter om skattelettelse. Og Søren Vælds betalte som mange andre Mercandia-kommanditister dyre lærepenge for sin investeringslyst.

Siden har han brugt flere midler og masser af tid i et forgæves forsøg på at få sin ret ved domstolene.

I dag nager tvivlen stadig. Han spekulerer stadig på, om Per Henriksen har haft de mange fuldmagter, som han har hævdet på generalforsamling efter generalforsamling, men som aldrig blev vist frem? Og er regnskaberne dækkende?

»Det får jeg aldrig at vide nu. Og jeg kan ikke lade være at tænke på: Har nogle af de tre højesteretsdommere nogen sinde arbejdet for Mercandia, Difko eller Den Danske Bank, uden at jeg har haft mulighed for at vide det? Og er det med til at forklare, hvorfor jeg tabte sagen?« spørger Søren Vælds i dag.

Han har sendt de samme spørgsmål til præsidenten for Højesteret, Niels Pontoppidan.

For få uger siden modtog Søren Vælds et svar:

"Jeg har ikke kendskab til højesteretsdommernes bierhverv. Jeg kan derfor ikke besvare Deres spørgsmål," skrev Niels Pontoppidan den 7. januar i år.

Frustreret modtager

Det svar frustrerer Søren Vælds. Han vil altid tvivle på, om der i dommernes afgørelse ud over den rene jura også blev taget andre hensyn.

Niels Pontoppidan understreger i dag, at der slet ikke er nogen grund til tvivl i den sag. Den ville være blevet afvist af enhver dommer, simpelthen fordi der var begået formelle fejl. Der var ikke givet tilladelse til at føre sagen i Højesteret.

Niels Pontoppidan peger ligeledes på, at Søren Vælds tabte sagen i landsretten, fordi han ikke mødte op. Derfor er Søren Vælds sag ifølge Niels Pontoppidan ikke dækkende for det generelle dilemma omkring tilliden til dommerne og deres uafhængighed.

For Søren Vælds er den forklaring ikke god nok.

Hans mistillid er blevet næret af oplysninger, som er kommet frem i Jyllands-Posten gennem den seneste uge: Højesteretsdommernes biindtægter blev fordoblet fra 1993 til 1996, og dommerne tjente i 1997 ved den seneste opgørelse i gennemsnit det samme ved bijobberi som i Højesteret - knap 800.000 kroner hvert sted.

Møde hver anden dag

Hertil kommer, at højesteretsdommerne kun behøver at møde i retten hver anden dag, og retssalen forlades som regel klokken 14, så dommerne også får tid til at passe deres bijob.

Søren Vælds trøster sig med, at Rigsrevisionen og Finansministeriet vil have bijobberiet og arbejdsindsatsen undersøgt. Og han håber, at dommernes øverste ledelsesorgan, Præsidentrådet, der består af de ni retspræsidenter, i næste måned fastsætter regler, der sikrer, at der ikke fremover kan

rejses tvivl om dommernes habilitet.

For som Niels Pontoppidan skrev til Søren Vælds om højesteretsdommernes bierhverv:

"Sådanne oplysninger vil først foreligge i forbindelse med den indberetning om bibeskæftigelse, som dommere skal foretage hvert år pr. 1. februar. Der er tale om en nyordning, som omfatter bibeskæftigelse i 1999 og senere."

Og den indberetning skal dommerne senest have foretaget om to dage.

Halfdan Krag Jespersen, der som juraprofessor fra Aarhus Universitet deltog i domstolsudvalgets arbejde, tror ikke på, at indberetningerne til retspræsidenterne vil løse problemet:

Svækket respekt

»Respekten for Højesteret er svækket i takt med, at respekten for de mennesker, der sidder derinde, er svækket. Højesterets renommé afhænger af det renommé, som de enkelte dommere har,« siger Halfdan Krag Jespersen.

»Når folk bliver højesteretsdommere, så er det i høj grad på grund af, hvad det kaster af sig. De kolde kroner tæller. Men det er svært at få lavet om. Der er så mange mennesker, der gerne selv vil være højesteretsdommere eller stå sig godt med dem,« siger Halfdan Krag Jespersen.

Han fortæller, at mange advokater og byretsdommere giver ham ret, når han taler med dem på tomandshånd. Men de passer meget på med at sige det offentligt. Det er kun ganske få, der tør sige noget.

»Selv om dommernes bijobberi har været fremme flere gange, så sker der ikke noget,« konstaterer Halfdan Krag Jespersen.

»Faktisk ser det ud som om, det er blevet værre i løbet af de seneste år. De tidligere kritikere falder fra lige så stille. Det ordnes ved receptioner og gennem andre usynlige tråde, der binder folk sammen i frimureri-lignende forhold. De hænger sammen som ærtehalm,« siger han.

Retspræsident Claus Larsen fra Københavns Byret tror, at kritikere holder sig tilbage med at kommentere dommernes bijobberi og arbejdsindsats, fordi de lige vil se, hvordan Domstolsstyrelsen og Præsidentrådet får ryddet op. Hvor meget den megen omtale af bijobberiet skader domstolens image, tør han ikke sige.

Claus Larsen har fået de fleste indberetninger fra dommerne i Københavns Byret. Billedet er tydeligt, oplyser han. Det er meget beskedne indtægter, som ikke giver ham anledning til undren.

Spredt fordelt

Tendensen bekræfter de vurderinger, som blandt andet landsdommer Holger Kallehauge fra Østre Landsret tidligere har fremsat, nemlig at biindtægterne er meget spredt fordelt, og at det kun er omkring 20 af landets dommere, der har virkeligt store indtægter. De trækker gennemsnittet op. De 20 skal findes blandt højesteretsdommere, enkelte landsdommere og dommere i Sø- og Handelsretten.

Søren Vælds er ikke tryk. Han kan ikke se, hvor dommerne med store biindtægter kan være loyale både over for retssystemet og de firmaer, der honorerer dem.

»Dommernes arbejdsgiver må da også have et problem, når de ikke ved, hvilke loyalitetsproblemer der kan være,« siger Søren Vælds.

Formanden for Dommerforeningen, dommer Jes Schiøler, har tillid til, at retspræsidenterne nu får ryddet op.

»Jeg mener, at den ordening, der træder i kraft, er fuldt tilstrækkelig til at varetage de hensyn, der er nødvendige, nemlig at dommerne passer deres arbejde, og at der ikke kommer habilitetsproblemer. Indberetningerne giver præsidenterne et fyldestgørende grundlag for at skride ind, hvor de skal. Men jeg håber, at det ikke bliver nødvendigt,« siger Jes Schiøler.

Sven Ziegler, der er retspræsident i Østre Landsret, understreger, at han tæt følger med i, om dommerne passer deres arbejde. Og spørgsmålet om, hvorvidt der kan opstå habilitetsproblemer for dommerne, vil efter hans mening kunne vurderes af Præsidentrådet, hvor han også sidder.

Højesteretspræsident Niels Pontoppidan leder Præsidentrådet, der nu skal vurdere alle indberetninger og fastlægge regler for, hvad man fremover vil tillade af bijob. Men der vil næppe blive tale om at trække tidligere givne tilladelser tilbage, så de bijob, der allerede er i gang, ventes at fortsætte. Det er Niels Pontoppidans ud-

Foto: PETER OVERGAARD

SVÆKKET - »Respekten for Højesteret er svækket i takt med, at respekten for de mennesker, der sidder derinde, er svækket. Højesterets renommé afhænger af det renommé, som de enkelte dommere har,« siger juraprofessor ved Aarhus Universitet Halfdan Krag Jespersen.

gangspunkt før møderne i Præsidentrådet, oplyser han.

Klogest at trække sig
Spørgsmålet er også, hvordan

Præsidentrådet stiller sig til voldgiftssager.

Niels Pontoppidan har for halvandet år siden meddelt, at han ikke selv tager voldgiftssager mere. Det skete efter, at en af de voldgiftssager, han tidligere havde været dommer i, nu er havnet i retssystemet.

»Jeg mener, at der ikke var noget at kritisere ved voldgift, men for at afskære yderligere diskussion var det klogest af mig at trække mig,« forklarer han i dag.

Selv om dommerne altså nu til Præsidentrådet skal indberette voldgiftssager og de honorarer, de har modtaget, gælder der særlige regler. I de sager skal dommerne fremover kun fortælle om navnene på de advokater, der har arrangeret voldgiftssagen. Dommerne skal ikke oplyse om parterne i sagen, der netop ofte vælger en voldgiftssag for at undgå offentlighed.

Og det betyder, at Søren Vælds og andre danskere heller ikke i fremtiden vil kunne få oplyst om, hvorvidt en dommer i en retssag har arbejdet for modparten og for eksempel fået betaling for at afgøre en voldgiftssag. Det kunne være en voldgiftssag, hvor for eksempel Difko, Den Danske Bank eller Mercandia var indblandet.

»Det er altid prekært, når store dele af ens løn kommer andre steder fra. Man bliver hurtig afhængig af den indtægt. Og når de ovenikøbet som højesteretsdommere sidder i sidste instans, kan de blokere for alt længere nede i systemet,« påpeger Søren Vælds.

Efter at de tre dommere havde truffet deres afgørelse den 12. december 1997 blæste det kraftigt op. Regnen fortsatte hele dagen.

JP FAKTA Biindtægter

► **Jes Schiøler:** Formand for dommerforeningen, dommer i Rødovre: Formand for et nævn for gas-, vand- og kloakmestre. Suppleant i Advokatnævnet. medlem af Retsplejerådet. Årlig biindtægt under 20.000 kroner.

Har på den ene side intet at skjule om sine biindtægter, men synes som formand for dommerforeningen, at det er forkert at melde ud. Gör det dog, fordi han gjorde det for tre år siden.

► **Claus Larsen:** Præsident i Københavns Byret, tidligere formand for dommerforeningen. I 1999 kommer biindtægterne op på omkring 190.000 kroner, men han har måttet fratræde som forligsmand og også lagt andre opgaver på hylden, simpelthen fordi arbejdet i byretten er blevet mere krævende. For i år når biindtægterne formentlig kun på 50.000 kroner, forklarer han.

► **Hans Peter Rosenmeier:** Præsident for Retten i Odense. Har ikke gjort indtægterne for sidste år op endnu, men tror, at det bliver mere end de cirka 100.000 kroner, han havde i 1996 fra forfatterhonorarer og diverse andet. Han peger på, at flere dommere i dag er mere tilbøjelige til at oplyse deres biindtægter end for tre år siden. »Der er en attitude af stramning over det,« siger han.

► **Niels Waage:** Præsident for Retten i Roskilde. Personligt har han intet mod at oplyse biindtægterne, men når Folketinget har valgt en anden ordening, så må han af principielle grunde lade være, når han er retspræsident. Samme holdning deler højesteretspræsident Niels Pontoppidan, præsident Per Holkmann Olsen fra Retten i Århus og præsident Sven Ziegler fra Østre Landsret.

www.jp.dk

INTERNETAVISEN
Jyllands-Posten

